

løsningen, så plejepersonalet med en respektfuld tilgang fremhæver fordele ved at undlade at drikke alkohol. Og så har projektet vist, at alkoholfrie øl kan være en fin erstatning i flere tilfælde. Her et uddrag af et interview med en medarbejder:

”Der var en, som ikke kunne acceptere kun at få to øl om dagen, så han fandt ud af, hvor de stod. Da der blev låst af, blev han meget gal på os, udadreagerende og kunne ikke forstå det. Så fik han en kasse alkoholfri øl ind til sig og lov til selv at administrere den, og det gik egentlig fint nok. Han opfattede ikke, at det var alkoholfri øl.”

Den nævnte beboer var dement, hvilket gælder en stor andel af beboerne på plejecentre, og ifølge Søren Harnow Klausen kan demens også få borgere til at glemme deres behov for og lyst til alkoholen, hvilket kan reducere et eventuelt alkoholproblem.

I de kommende årtier vil andelen af danskere med anden etnisk baggrund på plejecentrene stige. Mange af dem har nultolerance overfor alkohol, hvilket kan give nye udfordringer i ældreplejen, vurderer Søren Harnow Klausen og påpeger endnu en gang, at der mangler retningslinjer på området. ■

ÆLDRE FÅR LETTERE EN HØJ PROMILLE

Man hører af og til, ældre sige, at de kan tåle mindre alkohol end tidligere, og det er der en fysisk forklaring på. Ældre indeholder relativt mindre vand i kroppen end yngre mennesker, og da alkohol særligt fordeler sig i kroppens vand, bliver promillen højere, hvis man drikker samme mængde alkohol, som man gjorde i de unge år. Samtidig omsætter ældre mennesker alkohol langsommere end yngre. Det betyder, at ældre for eksempel skal være varsomme med at bruge den tommelfingerregel, som siger, at man godt kan køre bil, når man har drukket to genstande. Hvis ældre skal holde sig under promillegrænsen på 0,5, skal de nøjes med en eller ingen genstande. Dertil kommer, at alkohol kan påvirke effekten af ældres medicin, fordi alkoholen påvirker leveren, som også er med til at omsætte medicin. Alkohol kan betyde, at noget medicin mister effekt og derfor bør gives i højere doser, mens alkohol i andre tilfælde kan forstærke effekten af medicinen, hvilket i værste fald kan føre til en forgiftning.

Én beboers misbrug kan fylde meget

Vi forventer ikke, at beboere holder op med at drikke, når de kommer hos os, fortæller social- og sundhedsassistent på plejecenter.

tekst **ULLA ABILDTRUP**

Rikke Kristiansen har arbejdet 12 år som social- og sundhedsassistent på Plejecenter Bakkeager i Vejle. Hun oplever ikke alkohol som et stort problem på plejecentret, men det sker, at der flytter beboere ind med et misbrug:

– Vi har af og til alkoholikere blandt beboerne, og de kan give udfordringer. Det sker, at de falder, de bliver også glemsomme. I nogle tilfælde tager deres familier afstand fra dem. Man kan både blive irriteret og trist til mode og få lyst til at fikse problemet, for det er ofte et sølle liv, de lever, fortæller Rikke Kristiansen.

– Men vi forventer ikke, at beboerne kan holde op med at drikke, når de kommer her. Man kan godt forsøge at tale sundhed med dem og deres pårørende, hvis de har familie, men det hjælper sjældent, siger hun.

På Plejecenter Bakkeager serveres der kun alkohol ved sjældne lejligheder som en øl og snaps til julefrokosten, men beboerne har ret til at købe og opbevare alkohol i deres egne boliger.

– Nogle er så friske, at de selv går i byen og køber alkohol. Det kan vi ikke styre. I andre tilfælde må vi hjælpe med at købe, hvad de har brug for. Her på Bakkeager er vi enige om, at beboerne skal have, hvad de har brug for. Ellers ville de blive virkelig dårlige. Så vi hælder også vin op, hvis de ikke kan selv. Det ville være omsorgssvigt at lade være. Til gengæld kan vi styre det lidt, når vi hælder op, så de ikke drikker sig fra sans og

samling, siger Rikke Kristiansen.

Forskerne bag projektet ”Ældrevelværd og alkohol – en vanskelig cocktail” anbefaler, at plejecentre får en alkoholpolitik for beboerne, men det er Rikke Kristiansen ikke umiddelbar tilhænger af:

– Jeg tror, at det vil være svært at lave retningslinjer, for beboerne er så forskellige, og selvbestemmelsesretten er det vigtigste. Én har brug for et glas vin før sengetid for at få ro, andre har slet ikke brug for alkohol, mens nogle har et stort forbrug. Hvis de vil drikke sig selv ihjel, så er det deres ret, siger hun.

De glemmer hurtigt

En enkelt beboers misbrug kan fylde meget på et plejecenter, hvor man er tæt på hinanden. Plejepersonalet på Bakkeager er derfor opmærksom på, at et misbrug ikke skal gå ud over de øvrige beboere:

– De må gerne sidde i deres egen bolig og drikke, men hvis de bliver berusede og opsøger andre beboere på en måde, der er generende, beder vi dem gå tilbage til deres egen lejlighed. Det er vi nogle gange nødt til at gøre flere gange, for de glemmer jo hurtigt, hvad vi har sagt, forklarer Rikke Kristiansen.

Hun har også personligt oplevet, at en beboer med et alkoholproblem blev nærgående, og så fik hun i en periode lov at arbejde i en anden del af plejecentret.

– Det var selvfølgelig ubehageligt, men jeg synes ellers, tingene fungerer fint hos os. I et tilfælde har vi også haft held med at udskifte øl med promiller med alkoholfrie øl. Jeg synes, vi er gode til at finde balancen, fortæller Rikke Kristiansen. ■

